

یادداشت

تاب‌آوری اقتصاد یا خانوار

منصور بیطرف

روزنامه‌نگار
و تحلیلگر اقتصادی

اخیرا آمارهای مربوط به تورم مصرف کننده و تولید کننده شهریورماه منتشر شده است . آن‌طور که بانک مرکزی اعلام کرده، شاخص بهای تولیدکننده در شهریورماه ۱۴۰۵ نسبت به ماه مشابه سال گذشته ۱۱۷,۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. نقطه به نقطه این شاخص هم حدود ۹۳ درصد است . تورم نقطه به نقطه مصرف کننده هم حدود ۸۰ درصد است . در کنار این اعداد اگر برابری ریال با دلار را هم در نظر بگیریم که در بازار آزاد کم و بیش حدود ۲۶۰ هزار تومان است، متوجه می شویم که طی یکسال گذشته، اقتصاد ایران تا چه اندازه تحت فشار است . در اصل اگر این اعداد را کنار هم بگذاریم و از پنجره هر کدام از آن به اقتصاد نگاه کنیم بدون شک این سوال در ذهن ما متبادر می شود که " تا چه زمانی این وضعیت ادامه خواهد داشت ؟" یعنی به عبارت دیگر تا چه اندازه اقتصاد ایران تاب خواهد آورد؟ در واقع این سوال طرح میشود : " تاب‌آوری یک اقتصاد را چه پارامترها یا فاکتورهایی تعیین می کنند؟" یا " اقتصاد ایران تا چه اندازه تاب‌آوری جنگ را خواهد داشت؟"

در خصوص تاب‌آوری اقتصاد، مقالات و کتاب‌های مهم و جالب توجهی نوشته شده است . یکی ازاین مقالات نوشته استفان هالگیت اقتصاددان فرانسوی ۴۸ ساله و از پژوهشگران شناخته‌شده در زمینه اقتصاد تغییرات اقلیمی، مدیریت ریسک و تاب‌آوری اقتصادی است. هالگیت معتقد است که تاب‌آوری یک اقتصاد یعنی توانایی آن برای کاهش زیان ناشی از یک شوک و ادامه دادن فعالیت اقتصادی. البته ادامه دادن را نمی‌توان به معنای " بازگشت " دانست ، بلکه می‌تواند در یک جهت و یا مسیر دیگری گام بردارد. در واقع هالگیت معتقد است که برای سنجش تاب‌آوری نباید فقط نگاه کنیم که «آیا اقتصاد به حالت اولیه خود برگشته است یا خیر»؛ بلکه باید ببینیم در طول دوره بحران چه مقدار تولید و درآمد از دست رفته است. از نگاه هالگیت تاب‌آوری اقتصاد کلان به دو بخش تقسیم می شود :

تاب‌آوری آنی یا لحظه‌ای

یعنی وقتی شوک اتفاق می‌افتد، اقتصاد چقدر می‌تواند شدت افت فوری تولید را محدود کند؟ مثلاً فرض کنیم در همین جنگ ۳۰ درصد از ظرفیت تولید کشور از بین رفت . اگر تولید واقعی فقط ۱۰ درصد کاهش پیدا کند، اقتصاد از نظر تاب‌آوری آنی عملکرد خوبی داشته است. یعنی اقتصاد توانسته با وجود خسارت فیزیکی، بخشی از فعالیت خود را حفظ کند.

تاب‌آوری پویا

این قسمت به مرحله بعد مربوط می شود . یعنی اقتصاد بعد از شوک با چه سرعتی بازسازی و احیا می‌شود؟ از همین قسمت است که می‌توان سنجش تاب‌آوری را درآورد. به عبارت دیگر، از اینجا به بعد وارد اقتصاد خرد یا اقتصاد خانوار می‌شویم. در این مرحله است که رابطه حکومت با مردم عملاً تعریف می شود و تاب‌آوری معنای ویژه و اصلی خود را نشان می دهد . آمارهای مربوط به تورم مصرف کننده و تولید کننده در همین بخش تاب‌آوری است که خود را کاملاً نشان می‌دهد . سوالی که در این مرحله می‌توان طرح کرد این است که مردم و در کل خانوارها تا چه اندازه توانسته‌اند شوک درآمد و مصرف خود را در این دوران مدیریت کنند؟ به هرحال اقتصاد ایران متکی به درآمدهای نفتی است و در عین حال در محاصره قرار گرفته است . آثار این محاصره را می‌توان در بخش‌های مختلف اقتصادی و هزینه‌های ناشی از آن دید .

ادامه در صفحه ۳

رئیس‌جمهور در مراسم روز ملی صادرات:

باید از وضعیت نه جنگ
نه صلح خارج شویم

۲

۴

عربستان چگونه در برابر جنگ
تاب می‌آورد؟

اقتصاد عربستان در پی پیامدهای جنگ ایران با فشارهای شدیدی مواجه شده است، اما صندوق بین‌المللی پول معتقد است ذخایر مالی و زیرساخت‌های انرژی این کشور به آن امکان داده‌اند بخشی از آثار این بحران را مهار کند. این نهاد می افزاید: عربستان در مقایسه با دیگر اقتصادهای منطقه از آمادگی بیشتری برای مقابله با شوک‌های ناشی از جنگ برخوردار است.

۴

از غارت فروشگاه‌ها
تا آوار بر شرکت‌های بیمه

اقتصاد فرانسه با مجموعه‌ای از فشارهای به‌هم‌پیوسته از جمله بدهی عمومی نزدیک به ۱۱۹ درصد تولید ناخالص داخلی، کسری بودجه بالا، افزایش هزینه استقراض و دشواری ایجاد توافق سیاسی برای اصلاحات مالی روبروست. ناآرامی‌های اجتماعی نیز با ایجاد خسارت برای کسب‌وکارها و افزایش نااطمینانی، به پیچیدگی شرایط افزوده‌اند.

۲

خط و نشان همتی به بانک‌ها:
دارایی‌های مازاد را واگذار کنید

رئیس‌کل بانک مرکزی با تأکید بر ضرورت خروج بانک‌ها از بنگاهداری و ملکداری، هشدار داد: تعلل در واگذاری سهام شرکت‌ها و املاک و مستغلات غیربانکی، علاوه بر تبعات مالیاتی، با اقدامات نظارتی و انتظامی بانک مرکزی مواجه خواهد شد. عبدالناصر همتی اظهار داشت: بانک‌ها صرفاً مجاز به نگهداری املاک، مستغلات و سهام شرکت‌هایی هستند که برای انجام فعالیت بانکداری ضرورت دارند.

اجرای طرح فروش وزنی نان به زودی

رئیس اتاق اصناف ایران، از ابلاغ طرح فروش وزنی نان تا اوایل آبان خبر داد و گفت: کیفیت نان و تعیین شرایط لازم برای اجرای این طرح در حال بررسی است. قاسم نوده‌فراهانی با اشاره به لزوم عرضه نان بر اساس وزن اظهار داشت:

نان باید به‌صورت وزنی به مردم عرضه شود و وزن چانه نان نیز مشخص باشد. بر این اساس، وزن یک چانه نان ۶۵۰ گرم عنوان شده است.وی افزود: سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان باید پیش از ابلاغ، بررسی‌های لازم را درباره کیفیت نان و وضعیت تولید انجام دهد تا نانوایی‌ها نان با کیفیت و بدون خمیر شدن به مردم تحویل دهند. رئیس اتاق اصناف ایران با اشاره به مسئولیت وزارت کشور در اجرای این طرح افزود: وزارت کشور به‌عنوان متولی این حوزه، عرضه وزنی نان را به‌صورت رسمی ابلاغ خواهد کرد.

گزارش خبری

ابلاغ شیوه‌نامه اجرایی کارت تأمین یار تولید

شیوه‌نامه اجرایی «کارت تأمین‌یار تولید» با هدف توسعه ابزارهای تأمین مالی زنجیره تولید، ارتقای کارایی تأمین مالی بانکی و تسهیل تأمین سرمایه در گردش واحدهای کسب‌وکار، در هشتمین جلسه کمیسیون عملیات پولی و اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ۸ مهرماه ۱۴۰۵ به تصویب رسید.

کارت تأمین‌یار تولید ابزار تأمین مالی اعتباری مبتنی بر اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) است که با هدف تسهیل دسترسی واحدهای کسب‌وکار به منابع مالی مورد نیاز برای خرید کالا و خدمات و تأمین سرمایه در گردش آنها طراحی شده است. بر اساس شیوه‌نامه ابلاغی، جامعه هدف این ابزار، اشخاص حقیقی دارای مجوز فعالیت از مراجع قانونی از جمله صنوف تولیدی، توزیعی و خدماتی ذی‌ربط است که در حوزه تولید کالا یا خدمات فعالیت می‌کنند. سقف اعتبار قابل تخصیص به هر متقاضی، با توجه به ارزیابی توان مالی و اعتباری و ظرفیت اعتباری وی توسط مؤسسه اعتباری تعیین می‌شود و حداکثر آن معادل پنج برابر سقف تسهیلات قرض‌الحسنه به اصناف به مبلغ ۵۰ میلیارد ریال خواهد بود.

مطابق مفاد این شیوه‌نامه، مؤسسات اعتباری پس از ارزیابی و اعتبارسنجی متقاضی و احراز شرایط مقرر، نسبت به صدور کارت با مدت اعتبار حداکثر شش‌ماهه اقدام می‌کنند. در این سازوکار، بهای خرید کالا و خدمات توسط اشخاص حقیقی دریافت‌کننده کارت تأمین یار از پذیرندگان طرف قرارداد (فروشنندگان مواد اولیه و تجهیزات مورد نیاز) ، از طریق صدور اوراق گام به نفع پذیرنده تأمین می‌شود. همچنین، بازپرداخت تعهدات مشتری به بانک در قالب اقساط توافق‌شده و حداکثر طی ۲۴ ماه انجام خواهد شد. این شیوه‌نامه ضمن تعیین الزامات مربوط به اعتبارسنجی مشتریان، احراز صلاحیت پذیرندگان، انعقاد قراردادهای مربوط، صدور و بازپرداخت اوراق گام و نظارت بر تعهدات، سازوکارهای لازم برای کنترل تراکنش‌ها و جلوگیری از استفاده از این ابزار برای خرید ارز، طلا و سایر دارایی‌های مالی را نیز پیش‌بینی کرده است. توسعه ابزارهای تأمین مالی مبتنی بر اوراق گام در قالب کارت تأمین‌یار تولید، در راستای گسترش روش‌های تأمین مالی غیرنقدی، تقویت پیوند میان تأمین مالی بانکی و نیازهای عملیاتی بنگاه‌ها و افزایش کارایی تأمین مالی سرمایه در گردش دنبال می‌شود. جزئیات اجرایی مربوط به اختصاص کد محصول و نحوه اخذ شناسه یکتا از سامانه مکتا، متعاقباً از سوی بانک مرکزی اطلاع‌رسانی خواهد شد.

تاب آوری اقتصاد یا خانوار

ادامه یادداشت
هرچند اقتصاد کشور بر خلاف طرح « D Day » اسکات بسنت ، وزیر خزانه داری دولت ترامپ ، فرو نریخته اما نمی توانیم بگویم آسیب هم ندیده است. از این رو برای سنجش تاب آوری اقتصاد باید بسنجیم شوک هایی که به اقتصاد وارد می شود، در طول زمان، چه مقدار تولید و چه مقدار رفاه از اقتصاد گرفته و اقتصاد کشور با چه سرعتی توانسته این زیان را جبران کند. در اصل یک اقتصاد زمانی تاب آور است که بتواند زیان رفاهی ناشی از شوک یا شوک ها را به سرعت جبران کند. در این مرحله است که سیاست‌گذار باید وارد شود و سیاست‌های جبرانی را برای افزایش تاب آوری اعمال کند یا به قول هالگیت یک سیاست " همواره سازی مصرف " داشته باشد. یعنی به خانوار اجازه ندهد که یک شوک موقتی باعث شود مصرفش به همان اندازه سقوط کند . زیرا شاید کل اقتصاد در دوران جنگ تاب بیاورد اما لزومی ندارد اقتصاد خانوار تاب آور باشد.

به هر حال ایران در طول جنگ ۱۲ روزه و جنگ ۴۰ روزه و تحریم و محاصره های اقتصادی پس از آن توانسته است، مقاومتی کند که کارشناسان نظامی و سیاسی جهان را به حیرت انداخته است. اما این مقاومت زمانی، ثمره خوب خواهد داد که اقتصادش و به ویژه اقتصاد خانوارش هم تاب آور شود و یا تاب آوری آن افزایش یابد .

ریمدان تعطیل؛ عراق بازاست

احسان ملک‌زاده، رئیس هیئت‌مدیره انجمن صنفی شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی ایران، اظهار کرد: درحال حاضر مرز ریمدان پاکستان تعطیل است، اما تردد در مرزهای عراق جریان داشته و ایستایی کامیون‌ها در برخی مرزهای

کشور وجود دارد و خبر موثقی از بسته‌شدن مرز مهران نداریم.وی افزود: در مرزهای ایران و پاکستان، مرز ریمدان در حال حاضر تعطیل است و عبور و مرور در این مرز انجام نمی‌شود، اما در مرز میرجاوه، واردات و ترانزیت کالا به کشورهای ثالث در جریان است. ملک‌زاده ادامه داد: در مجموع، در حال حاضر مشکل خاصی در وضعیت تردد از مرزهای کشور به عراق گزارش نشده است، هرچند ایستایی کامیون‌ها در برخی مرزها همچنان وجود دارد. ملک زاده اظهار کرد: تردد در همه مرزهای کشور در جریان است، هرچند در برخی مرزها با ایستایی کامیون‌ها مواجه هستیم.

رئیس‌جمهور در مراسم روز ملی صادرات:

باید از وضعیت نه جنگ، نه صلح خارج شویم

از معامله با ایران و تلاش برای محدود کردن مسیرهای زمینی، گفت‌دولت با وجود این فشارها، گفت‌وگوها و تلاش‌های خود برای گسترش همکاری‌های تجاری را ادامه می‌دهد.

پایداری گاز و برق برای تداوم تولید
پزشکیان در بخش دیگری از سخنان خود، حفظ پایداری تأمین گاز و برق صنایع را از اولویت‌های دولت دانست و با اشاره به هدف قرار گرفتن نیروگاه‌ها و تأسیسات گازی گفت دولت تلاش می‌کند اجازه ندهد گاز و برق مورد نیاز صنعت و تولید قطع شود. او افزود: بخش‌هایی که نیازمند اصلاح هستند، اصلاح خواهند شد و در موارد ضروری نیز ممکن است محدودیت‌هایی اعمال شود، اما هدف اصلی آن است که صنعت و چرخه تولید به فعالیت خود ادامه دهند و روند تولید متوقف نشود. رئیس‌جمهور در پایان، حفظ انسجام ملی و مشارکت همگانی را لازمه عبور از شرایط کنونی دانست و گفت هیچ فرد یا نهادهی به‌تنهایی قادر به حل مشکلات کشور نیست. به گفته پزشکیان، همکاری مردم، مسئولان و فعالان اقتصادی می‌تواند به عبور از وضعیت موجود و پیشبرد روند توسعه کشور کمک کند.

نسخه خنثی‌سازی فشارهای خارجی
صمد حسن زاده، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران گفت:اکنون که همچنان در شرایط «نه جنگ، نه صلح» به سر می‌بریم و با وضعیتی آکنده از نااطمینانی، فشارهای اقتصادی، محدودیت‌های تجاری و تهدید مسیرهای حمل‌ونقل مواجه هستیم، تجارت خارجی کشور بیش از پیش تحت تأثیر قرار گرفته است و در چنین فضایی، دشمن متخاصم تلاش می‌نماید با افزایش هزینه مبادلات، قدرت رقابت اقتصادی جمهوری اسلامی ایران را تضعیف نماید.

وی افزود: در چنین شرایطی متعقدیم که پاسخ واحد و یکصدای دولتمردان و فعالین اقتصادی بخش خصوصی باید تبدیل فشار بیرونی به اراده‌ای منسجم برای حفظ جریان تجارت باشد و تلاش مجدانهای برای حذف موانع داخلی انجام گیرد. رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران خاطرنشان کرد: امروز باید یک پیام مشترک داشته باشیم: هزینه فشار خارجی را با عقلانیت، عملگرایی و اتخاذ تصمیم‌های هوشمندانه و مبتنی بر منافع ملی، خنثی نماییم.

حسن‌زاده افزود: بخش خصوصی معتقد است که تداوم صادرات در این شرایط، مستلزم گذار از مدیریت روزمره بحران به طراحی سازوکارهای پایدار برای تجارت است و طراحی این سازوکارها نیازمند بازتعریف جایگاه صادرات در سیاست‌های کلان اقتصادی کشور است.رئیس اتاق ایران، دستیابی به این هدف را مستلزم هماهنگی سیاست‌های ارزی، صنعتی، مالی و تجاری و پرهیز از تصمیماتی دانست که هزینه حضور بنگاه‌های ایرانی در بازارها را افزایش می‌دهد.

به تجربه برجام، بر ضرورت پابندی به توافق‌ها تأکید کرد.

توسعه مسیرهای تجاری ایران
رئیس‌جمهور با اشاره به سهم بیش از ۷۵ درصدی مسیرهای دریایی در تجارت ایران، از مشکلات ایجادشده در پی بسته شدن این مسیرها سخن گفت و تأکید کرد که دولت در تلاش است از مسیرهای جایگزین برای تداوم صادرات و تجارت استفاده کند. به گفته پزشکیان، سهم تجارت دریایی در شرایط موجود به ۲۵ درصد رسیده است و دولت برای باز کردن مسیرهای دیگر و گسترش امکان تجارت تلاش می‌کند؛ هرچند استفاده از این مسیرها هزینه‌های سربار بیشتری برای کشور به همراه دارد.

او همچنین از برگزاری نشست‌های متعدد و منظم با اتاق بازرگانی، قوه قضائیه، تولیدکنندگان و صادرکنندگان خبر داد و گفت دولت پیگیری مشکلات فعالان اقتصادی را ادامه می‌دهد.

همه تصمیمات باید در چارچوب شرایط جنگی کشور اتخاذ شود. وزیر خارجه کشورمان گفت: متأسفانه مرزهای ما به‌جای آنکه محل محل تردد باشند، به محل توقف تبدیل شده‌اند. ما به سهم خود در میدان حضور پیدا می‌کنیم تا مشخص شود مشکلات کجاست و به‌ویژه اگر منشأ آن‌ها در طرف مقابل مرز باشد، برای رفعشان اقدام کنیم. در حوزه تعرفه‌ها نیز باید برای کاهش تعرفه‌ها در کشورهای همسایه، به‌منظور گسترش صادرات، اقدام کنیم.

پزشکیان در واکنش به پیشنهاد برگزاری جلسات مشترک با حضور رئیس کل بانک مرکزی و سایر مسئولان مرتبط نیز اعلام کرد که این پیشنهاد مورد پذیرش دولت است و آمادگی برای حل مشکلات صادرکنندگان وجود دارد. رئیس‌جمهور در ادامه، توسعه تعاملات اقتصادی با کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای، بریکس و اتحادیه اقتصادی اوراسیا را از مسیرهای مورد پیگیری دولت برشمرد. او با اشاره به فشارهای آمریکا بر برخی کشورها برای خودداری

کشور می‌تواند ایران را به تسلیم وادار کند، اما مردم ایران با وجود گلایه‌ها و مشکلات، در کنار یکدیگر ایستادند.

رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه ایران به دنبال جنگ نیست، تصریح کرد که ایستادگی در برابر زورگویی را بخشی از باورها و اعتقادات کشور می‌داند. او در عین حال بر ضرورت استفاده از منطق و گفت‌وگو برای حل مسائل و عبور از وضعیت کنونی تأکید کرد.

گفت‌وگو بدون تهدید
پزشکیان با ارزیابی شرایط کنونی منطقه گفت وضعیت موجود برای هیچ‌یک از طرفین مطلوب نیست و برای فراهم شدن زمینه گفت‌وگو، باید حقوق ملت ایران به رسمیت شناخته شود و طرف مقابل از زورگویی و تجاوز دست بردارد. او تأکید کرد نمی‌توان از یک سو همه مسیرها را مسدود کرد و به تهدید ادامه داد و از سوی دیگر، انتظار مذاکره داشت. رئیس‌جمهور همچنین پابندی به

● **آخرین پاسخ ایران به آمریکا**

سید عباس عراقچی گفت: اگر آمریکایی‌ها در پیشرفت مذاکرات و باز شدن تنگه هرمز صداقت دارند، باید به شروط ما عمل کنند؛ در این صورت، همه‌چیز درست می‌شود. وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، در حاشیه همایش روز ملی صادرات در پاسخ به پرسشی درباره آخرین پاسخ ایران به آمریکا گفت: پاسخ ما روشن است؛ ما طرح خود را ارائه داده‌ایم. وی افزود: اگر آمریکایی‌ها در پیشرفت مذاکرات و باز شدن تنگه هرمز صداقت دارند، باید به شروط ما عمل کنند؛ در این صورت، همه‌چیز درست می‌شود. وزیر امور خارجه کشورمان امروز با تأکید بر تداوم شرایط جنگی و تحریم‌ها، صادرکنندگان را فرماندهان خط مقدم جنگ اقتصادی خواند و از تلاش وزارت خارجه برای رفع موانع صادراتی خبر داد. به گفته او، وضعیت کشور واقعاً جنگی است و جنگ هنوز ادامه دارد. او افزود: ما به وضعیت صلح نرسیده‌ایم و با آن فاصله داریم. بنابراین،

عهد و پیمان را ضروری دانست و گفت از نظر او، هر طرفی که توافقی را می‌پذیرد، باید تا پایان به آن متعهد بماند؛ حتی اگر این پابندی به زیانش باشد. پزشکیان با اشاره به تفاهم‌نامه منعقدشده میان ایران و آمریکا، آن را توافقی با دستاوردهای قابل‌توجه برای کشور توصیف کرد و گفت بخش‌های مختلف نظام، از جمله نیروهای نظامی، قوه قضائیه، مجلس و دولت، درباره این توافق به تفاهم رسیده بودند. او در ادامه، نقض تعهدات از سوی طرف مقابل را مورد انتقاد قرار داد و با اشاره

ایران و چین به‌دنبال تولید مشترک

دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران، در حاشیه نمایشگاه کانتون چین با نمایندگان اتاق بازرگانی و انجمن لوازم خانگی چین دیدار کرد و راه‌اندازی خطوط تولید مشترک لوازم خانگی ایران و چین را پیشنهاد داد. نسرین اوجاقي

در این دیدار بر توسعه همکاری‌های صنعتی و تجاری، سرمایه‌گذاری مشترک و راه‌اندازی خطوط تولید محصولات لوازم خانگی در ایران تأکید کرد. اوجاقي با اشاره به ظرفیت‌های صنعتی کشور، تأسیس خطوط تولید مشترک در ایران را فرصتی برای دسترسی شرکت‌های چینی به بازار کشورهای همسایه عنوان کرد. وی، بر انتقال فناوری، تبادل دانش فنی، ارتقای توانمندی تولیدکنندگان ایرانی و بهره‌گیری از تجربیات شرکت‌های پیشرو چینی نیز تأکید کرد. در پایان این نشست، طرفین بر ضرورت گسترش همکاری‌های بلندمدت تأکید کردند.

ادامه فروش سهمیه ۱۰ هزار دلاری ارز

در پی انتشار شایعاتی درباره توقف فروش ارز با کارت ملی و پایان عرضه سهمیه ۱۰ هزار دلاری به متقاضیان، بررسی‌ها نشان می‌دهد این طرح همچنان در چارچوب ضوابط اعلام شده دنبال می‌شود. طرح عرضه ارز تا سقف ۱۰ هزار دلار

برای هر فرد بالای ۱۸ سال، از ۱۱ همراه امسال با هدف افزایش عرضه اسکناس ارزی و مدیریت نوسانات بازار آغاز شد؛ طرحی که در چارچوب برنامه بانک مرکزی برای عرضه تا دو میلیارد دلار اسکناس به بازار ارز طراحی شده است.

به این ترتیب، پنج بانک ملت، ملی، تجارت، صادرات و سامان در چارچوب برنامه جدید ارزی، امکان فروش ارز به متقاضیان واجد شرایط را فراهم کردند و مطابق ضوابط اعلام‌شده، افراد بالای ۱۸ سال ایرانی می‌توانند با ارائه کارت ملی تا سقف ۱۰ هزار دلار ارز خریداری کنند.

۵ کارشناس اقتصادی در گفت و گو با تازه‌های اقتصاد تبیین کردند

راز تاب‌آوری اقتصاد ایران در برابر تحریم

خنثی سازی عملیات روانی

امین دلیری، معاون پیشین وزیر اقتصاد در واکنش به اظهارات وزیر خزانه‌داری آمریکا درباره تلاش برای به فروپاشی کشاندن اقتصاد ایران طی ۱۴ روز، اظهار کرد: به نظر می‌رسد آمریکا شناخت دقیقی از ساختار اقتصاد ایران ندارد یا اطلاعات ناقصی درباره شرایط داخلی کشور به تصمیم‌گیران این کشور منتقل می‌شود.وی با اشاره به تجربه ۴۷ ساله ایران در مواجهه با تحریم‌ها افزود: از سال ۱۳۹۷ و با تشدید تحریم‌ها و اعمال فشار حداکثری، محدودیت‌های اقتصادی به سطح گسترده‌ای رسید. اگر اقتصاد ایران قرار بود در برابر این فشارها فروپاشد، تاکنون چنین اتفاقی رخ داده بود.

دلیری با بیان اینکه ساختار اقتصاد ایران با بسیاری از کشورها تفاوت دارد، تصریح کرد: فعالیت‌های اقتصادی در ایران به یک منطقه یا مرکز محدود نیست و تولیدات کشاورزی، صنایع کوچک و متوسط و بخش‌های مختلف تولیدی در سراسر کشور پراکنده‌اند. همچنین، برخورداری از مسیرهای زمینی و دریایی، از جمله مسیرهای ارتباطی در دریای خزر، امکان تداوم مبادلات و فعالیت‌های اقتصادی را افزایش می‌دهد.

معاون پیشین وزیر اقتصاد تأکید کرد: ممکن است برخی کشورها در صورت قرار گرفتن در شرایطی مشابه ایران و مواجهه با چنین سطحی از تحریم‌ها و محدودیت‌ها، توان مقاومت خود را از دست می‌داندند و دچار فروپاشی اقتصادی می‌شدند؛ اما اقتصاد ایران به دلیل برخورداری از ظرفیت‌های داخلی، پراکندگی فعالیت‌های تولیدی و تجربه طولانی مقابله با تحریم‌ها، شرایط متفاوتی دارد.وی بخش دیگری از اظهارات خود را به آثار روانی تهدیدهای اقتصادی آمریکا اختصاص داد و گفت: یکی از اهداف این اظهارات می‌تواند القاى این تصور باشد که اقتصاد ایران در آستانه فروپاشی قرار گرفته و کشور با کمبود شدید ارز مواجه خواهد شد. چنین فضایی ممکن است به التهاب در بازارها، نگرانی مردم و سوءاستفاده برخی افراد از شرایط موجود منجر شود.دلیری ادامه داد: انتشار اخبار نگران‌کننده می‌تواند انتظارات مردم را تحت تأثیر قرار دهد و موجب افزایش خریدهای احتیاطی و ذخیره‌سازی کالا در منازل شود. در چنین شرایطی، افزایش ناگهانی تقاضا ممکن است فشار بیشتری بر عرضه وارد کند و به تشدید التهاب بازار بینجامد.معاون پیشین وزیر اقتصاد با تأکید بر اهمیت اطلاع‌رسانی عمومی تصریح کرد: رسانه‌ها باید ظرفیت‌های واقعی اقتصاد ایران و تجربه کشور در مقابله با تحریم‌ها را برای مردم تشریح کنند. آگاهی‌بخشی درباره توان تولیدی، منابع ارزی و مسیرهای تأمین کالا می‌تواند از گسترش نگرانی‌های ناشی از جنگ روانی جلوگیری کند. دلیری، پاسخ بانک مرکزی، به اظهارات مقام‌های آمریکایی درباره فروپاشی اقتصاد ایران را قاطع و مؤثر ارزیابی کرد و تأکید کرد که این موضع‌گیری‌ها اهمیت زیادی در خنثی‌سازی فضاسازی‌های روانی دارد. وی با تمجید از صراحت و قاطعیت پاسخ همتی گفت: واکنش رئیس کل بانک مرکزی به این اظهارات بسیار خوب و قاطع بود.

ظرفیت‌های اقتصادی برای عبور از بحران

مرتضی افقه، اقتصاددان، با تکنیک میان بحران اقتصادی و فروپاشی اقتصادی تأکید کرد که مشکلات جدی اقتصاد ایران، به‌تنهایی به معنای فروپاشی کامل یا وقوع قریب‌الوقوع آن نیست. به گفته او، ایران به دلیل برخورداری از منابع طبیعی، وسعت جغرافیایی، نیروی انسانی و تجربه سال‌ها سازگاری با تحریم‌ها همچنان ظرفیت‌هایی برای ادامه فعالیت اقتصادی دارد. بااین‌حال، افقه هشدار داد که شرایط کنونی با دوره‌های پیشین تحریم تفاوت دارد؛ زیرا جنگ اخیر و اختلال در برخی مسیرهای تجاری، فشار بر اقتصاد را افزایش داده و محدودیت در فروش نفت و کاهش ورود ارز می‌تواند به‌تدریج توان کشور برای تأمین نیازهای وارداتی را کاهش دهد. این اقتصاددان تأکید کرد که حتی در شرایط دشوار کنونی نیز امکان یافتن مسیرهای جایگزین برای فروش نفت و ادامه مبادلات تجاری با چین و کشورهای همسایه وجود دارد، اما نباید دشواری‌های موجود را دست‌کم گرفت. به گفته افقه، تداوم محدودیت‌های نفتی و تجاری می‌تواند آسیب‌پذیری اقتصاد ایران را افزایش دهد؛ به‌ویژه آنکه کشور در صنایع بزرگ، بخش‌های پیشرفته و حوزه‌های وابسته به فناوری‌های وارداتی با محدودیت‌هایی روبه‌روست. او در عین حال معتقد است تقویت ظرفیت تولید داخلی و مدیریت صحیح منابع می‌تواند به تداوم فعالیت اقتصادی کمک کند؛ هرچند عبور از شرایط فعلی به رفع ناکارآمدی‌های داخلی و اصلاح سیاست‌های اقتصادی نیز نیاز دارد.

فرودگاه‌ها آماده ۳۰ درجه زیر صفر

مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران بر ضرورت آمادگی نیروی انسانی و تجهیزات برای اجرای عملیات زمستانی در دماهای ۲۰ تا ۳۰ درجه زیر صفر، تأکید کرد. مرتضی دهقان، با اشاره به ضرورت آمادگی نیروی انسانی و تجهیزات برای اجرای عملیات زمستانی در دماهای ۲۰ تا ۳۰ درجه زیر صفر، تصریح کرد: نیروی انسانی، ماشین‌آلات و ملزومات موردنیاز باید از آمادگی لازم برخوردار باشند و تمامی همکاران در فرودگاه‌ها نیز مطابق با دستورالعمل‌های صادرشده، وظایف خود را به‌درستی انجام دهند. وی همچنین آمادگی‌سازی پیش از آغاز بارش‌ها، دسترسی به اطلاعات هواشناسی، تبادل اطلاعات و انتقال تجربیات میان کارکنان فرودگاه‌ها را از عوامل مؤثر در مدیریت شرایط زمستانی دانست و گفت: این اقدامات به ما کمک می‌کند تا در فصل زمستان غافلگیر نشویم.

گزارش خبری

خط و نشان همتی به بانک‌ها:

دارایی مازاد را واگذار کنید

رئیس‌کل بانک مرکزی با تأکید بر ضرورت خروج بانک‌ها از بنگاه‌داری و ملک‌داری، هشدار داد: تعلل در واگذاری سهام شرکت‌ها و املاک و مستغلات غیربانکی، علاوه بر تبعات مالیاتی، با اقدامات نظارتی و انتظامی بانک مرکزی مواجه خواهد شد.

عبدالنصر همتی با استناد به ماده ۸ قانون برنامه هفتم پیشرفت اظهار داشت: بانک‌ها صرفاً مجاز به نگهداری املاک، مستغلات و سهام شرکت‌هایی هستند که برای انجام فعالیت بانکداری ضرورت دارند؛ بنابراین، سایر سهام و املاک تحت تملک آن‌ها، دارایی مازاد محسوب می‌شود و باید به قید فوریت واگذار شود.

وی با اشاره به آغاز فعالیت شرکت مدیریت دارایی‌ها گفت: این شرکت مطابق قانون برنامه هفتم پیشرفت و با راهبری بانک مرکزی برای تسریع در واگذاری شرکت‌ها و املاک و مستغلات غیربانکی شبکه بانکی تأسیس شده و با تکمیل مقدمات و تمهیدات لازم، فعالیت خود را آغاز کرده است.

رئیس‌کل بانک مرکزی تصریح کرد: بانک‌هایی که دارایی‌های مازاد خود را به اشخاص دیگر واگذار نکنند باید این دارایی‌ها را با ترتیبات مقرر در قانون، شامل سهام بورسی به قیمت تابلو و سهام غیربورسی و املاک حداکثر به ۸۵ درصد قیمت دفتری، به شرکت مدیریت دارایی‌ها واگذار کنند؛ در غیر این صورت، مشمول مالیات موضوع ماده ۱۷ قانون رفع موانع تولید از سال ۱۳۹۵ یا از زمان تملک خواهند شد.

همتی تأکید کرد: بانک مرکزی علاوه بر ضمانت‌اجراهای مالیاتی، از تمامی ظرفیت‌های قانونی خود برای اتخاذ اقدامات نظارتی و انتظامی در قبال بانک‌هایی که در اجرای این تکالیف ترک فعل کنند، استفاده خواهد کرد.

وی افزود: تمامی اقدامات مقرر در قانون، از جمله ایجاد سامانه اطلاعاتی، تدوین ضوابط موردنیاز، بارگذاری اطلاعات املاک و سهام بانک‌ها و بررسی و صحت‌سنجی اطلاعات بارگذاری‌شده، انجام شده است و پس از انقضای مهلت‌های قانونی، فهرست دارایی‌های مشمول به سازمان امور مالیاتی کشور اعلام خواهد شد.

خبر دیگر اینکه رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به تامین ۲۷ میلیارد دلاری ارز برای واردات از ابتدای سال تاکنون و روند تامین ارز واردات اعلام کرد: برای شش ماهه دوم سال، تامین ۲۰ میلیارد دلار ارز برای واردات برنامه ریزی شده است.

همتی افزود: تامین ارز کالاهای اساسی، دارو و مواد اولیه واحدهای صنعتی جزو اولویت‌های بانک مرکزی است که با هماهنگی سه وزارت خانه صمت، جهاد کشاورزی و بهداشت و درمان در حال انجام است.

افزایش حق‌العمل جایگاه‌های سوخت ابلاغ شد

سختگوی صنف جایگاه‌های سوخت کشور از ابلاغ افزایش حق‌العمل جایگاه‌های سوخت خبر داد.

رضا نواز گفت: معاون اول رئیس جمهور مصوبه افزایش حق‌العمل جایگاههای عرضه سوخت را ابلاغ کرد، این افزایش در حق‌العمل سی ان جی ۹۰ درصد، در بنزین حدود ۶۰ درصد و در گازوئیل ۵۵ درصد (علی‌الحساب) نسبت به سال قبل افزایش را نشان میدهد. سختگوی صنف جایگاه‌های سوخت کشور افزود: هیئت وزیران در جلسه مورخه ۱۹ مهرماه حق‌العمل جایگاه‌های سوخت را پس از انتظار حدود ۷ ماهه، برای سال ۱۴۰۵ تعیین کرد و این مصوبه ابلاغ شد که از اول فروردین ماه قابل محاسبه است و مابه‌التفاوت پرداخت می‌شود.

وی ادامه داد: از اوایل مهرماه با درخواست مجموعه صنفی و همکاری وزارت نفت بخشی از مطالبات جایگاهها در حال پرداخت است که با ابلاغ مصوبه جدید، مطالبات به روز رسانی شده و پرداخت‌ها تا تسویه کامل ادامه می‌یابد.

ناآرامی خیابان های فرانسه به بازار کشیده شد

از غارت فروشگاه‌ها تا آوار بر شرکت‌های بیمه

به گزارش رویترز، بازده اوراق

فرانسه

قرضه دولتی ۱۰ساله فرانسه در معاملات صبح چهارشنبه به ۵.۰۰۲ درصد رسید؛ سطحی که از سال ۲۰۰۲ تاکنون مشاهده نشده بود. بازده این اوراق در ادامه معاملات اندکی پایین‌تر از ۵ درصد قرار گرفت، اما همچنان در سطحی بالا باقی ماند. بر اساس آمار رسمی مؤسسه ملی آمار و مطالعات اقتصادی فرانسه در ۲۹ سپتامبر ۲۰۲۶، بدهی عمومی این کشور در پایان سه‌ماهه دوم سال ۲۰۲۶ به ۳ هزار و ۵۹۵.۵ میلیارد یورو رسید؛ رقمی معادل ۱۱۹ درصد تولید ناخالص داخلی فرانسه.

این میزان بدهی نسبت به پایان سه‌ماهه نخست سال ۵۹.۶ میلیارد یورو افزایش یافته است. نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی نیز از ۱۱۷.۵ درصد در سه‌ماهه نخست به ۱۱۹ درصد در سه‌ماهه دوم رسیده است.

این ارقام نشان می‌دهد دولت فرانسه برای تأمین هزینه‌های خود همچنان به استقراض قابل‌توجه متکی است. با این حال، افزایش بدهی به‌تنهایی به معنای ناتوانی فوری دولت در بازپرداخت تعهدات نیست؛ مسئله اصلی، ترکیب بدهی بالا با کسری بودجه مستمر، هزینه بیشتر استقراض و رشد اقتصادی محدود است.

چرا افزایش نرخ بهره برای فرانسه اهمیت دارد؟

وقتی بازده اوراق قرضه دولتی افزایش می‌یابد، دولت برای تأمین مالی بدهی‌های جدید خود معمولاً باید هزینه بیشتری بپردازد. این مسئله به‌تدریج می‌تواند هزینه خدمات بدهی را افزایش دهد و منابع بیشتری از بودجه عمومی را به پرداخت بهره اختصاص دهد.

در شرایطی که بدهی عمومی فرانسه به حدود ۱۱۹ درصد تولید ناخالص داخلی رسیده است، افزایش هزینه استقراض می‌تواند تلاش برای کاهش کسری بودجه را دشوارتر کند. دولت از یک سو باید برای مهار بدهی و جلب اعتماد سرمایه‌گذاران اقدام کند و از سوی دیگر، با مطالبات اجتماعی و نیاز به حفظ خدمات عمومی روبه‌روست.

روزنامه لوموند در گزارشی در ۲۹ سپتامبر، به نقل از وزیر دارایی فرانسه، نوشت دولت انتظار دارد هزینه خدمات بدهی در سال ۲۰۲۷ به حدود ۹۱ میلیارد یورو برسد. این رقم یک برآورد برای سال آینده است و به معنای هزینه قطعی تحقق‌یافته نیست؛ با این حال، ابعاد فشاری را نشان می‌دهد که پرداخت بهره می‌تواند بر بودجه دولت وارد کند.

کسری بودجه و دشواری تصویب بودجه ۲۰۲۷

یکی از محورهای اصلی نگرانی بازارها، توانایی دولت برای تصویب بودجه سال ۲۰۲۷ و اجرای برنامه کاهش کسری بودجه است.

بر اساس گزارش رویترز در ۱۴ اکتبر، پیش‌نویس بودجه دولت فرانسه هدف کاهش کسری بودجه از ۵.۴ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۶ به ۵ درصد در سال ۲۰۲۷ را دنبال می‌کند. این هدف همچنان بالاتر از سقف ۳ درصدی تعیین‌شده در چارچوب مالی اتحادیه اروپاست.

تصویب بودجه در شرایطی دشوار شده است که دولت با محدودیت‌های پارلمانی و اختلاف‌نظر بر سر کاهش هزینه‌های عمومی روبه‌روست. هم‌زمان، نزدیک‌شدن انتخابات ریاست‌جمهوری سال آینده

می‌تواند فضای سیاسی را پیچیده‌تر کند و دستیابی به توافق بر سر اصلاحات مالی را دشوار سازد.

والدیس دومبروفسکیس، کمیسر اقتصاد و بهره‌وری اتحادیه اروپا، در گفتگو با رویترز در ۱۴ اکتبر تأکید کرد که نشانه‌ای از آغاز یک بحران جدید بدهی دولتی در منطقه یورو مشاهده نمی‌شود؛ با این حال، او بر ضرورت سیاست مالی محتاطانه و تصویب به‌موقع بودجه فرانسه برای ایجاد ثبات و شفافیت در چشم‌انداز مالی این کشور تأکید کرد.

از بحران مالی تا نارضایتی اجتماعی مشکلات مالی دولت در خلأ رخ نمی‌دهد. هزینه‌های زندگی، نگرانی درباره کیفیت خدمات عمومی و اختلاف‌نظر بر سر سیاست‌های مالی، زمینه‌ای برای تشدید نارضایتی اجتماعی در فرانسه فراهم کرده است.

رویترز در گزارشی در ۱۸ اکتبر، از اعتراضات گسترده و ناآرامی‌هایی خبر داد که با مطالبات اقتصادی و نارضایتی از خدمات عمومی همراه بوده‌اند. این اعتراضات به تخریب اموال و غارت برخی فروشگاه‌ها نیز منجر شد و هزینه‌های اقتصادی تازه‌ای برای کسب‌وکارها ایجاد کرد.

با این حال، نباید همه اعتراضات را صرفاً نتیجه بدهی دولت دانست. مطالبات معترضان طیف گسترده‌تری از موضوعات، از هزینه‌های زندگی تا وضعیت خدمات عمومی، را دربر می‌گیرد. آنچه بحران مالی را به مسئله‌ای سیاسی تبدیل می‌کند، محدودشدن توان دولت برای پاسخ‌گویی به این مطالبات در شرایط کسری بودجه بالاست.

پیامدهای ناآرامی‌ها به بازارهای مالی محدود نمانده است. شرکت‌های خرده‌فروشی و کسب‌وکارهای محلی نیز با خسارت ناشی از تخریب، محدودیت فعالیت و کاهش رفت‌وآمد مشتریان مواجه شده‌اند. فایننشال تایمز در گزارشی در ۲۱ اکتبر نوشت کارفور، یکی از بزرگ‌ترین گروه‌های خرده‌فروشی فرانسه، پیش‌بینی سود سالانه خود را کاهش داده است. این شرکت پیش‌تر انتظار رشد بالای تکرریمی سود هر سهم تعدیل‌شده را داشت، اما اکنون از ثبات یا رشد اندک آن سخن می‌گوید.

بر اساس این گزارش، کارفور اعلام کرده است ناآرامی‌ها و غارت فروشگاه‌ها می‌تواند بین ۸۰ تا ۲۰۰ میلیون یورو از درآمد عملیاتی سالانه آن

بکاهد. شرکت همچنین برنامه دارد سرمایه‌گذاری خود در فرانسه را برای باقی‌مانده سال حدود ۱۰۰ میلیون یورو کاهش دهد.

در گزارشی جداگانه، فایننشال تایمز به برآورد شرکت رتبه‌بندی اعتباری مورنینگ‌استار دی‌بی‌آراس اشاره کرده است که خسارت‌های بیمه‌ای ناشی از ناآرامی‌های اخیر را تا ۱.۲ میلیارد یورو تخمین می‌زند. این رقم یک برآورد است و نباید با خسارت نهایی تأییدشده اشتباه گرفته شود.

آیا فرانسه در آستانه بحران بدهی مشابه سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۲ است؟

افزایش بازده اوراق قرضه فرانسه و فاصله آن با اوراق آلمان یادآور برخی نشانه‌های دوره بحران بدهی منطقه یورو است؛ اما تشابه در شاخص‌های بازار، به‌تنهایی به معنای تکرار آن بحران نیست.

در حال حاضر، نگرانی اصلی بازارها به ترکیب بدهی عمومی بالا، کسری بودجه قابل‌توجه، افزایش هزینه استقراض و دشواری تصویب بودجه بازمی‌گردد. در عین حال، کمیسیون اروپا تصریح کرده است که تا ۱۴ اکتبر نشانه‌ای از آغاز یک بحران جدید بدهی دولتی در منطقه یورو مشاهده نمی‌شد.

بنابراین، توصیف دقیق وضعیت کنونی، افزایش فشار مالی بر دولت فرانسه و تشدید نگرانی سرمایه‌گذاران است؛ نه اعلام وقوع قطعی یک بحران بدهی فراگیر.

احتمال افزایش فشار بر بازارها

اقتصاد فرانسه با مجموعه‌ای از فشارهای به‌هم‌پیوسته از جمله بدهی عمومی نزدیک به ۱۱۹ درصد تولید ناخالص داخلی، کسری بودجه بالا، افزایش هزینه استقراض و دشواری ایجاد توافق سیاسی برای اصلاحات مالی روبه‌روست. ناآرامی‌های اجتماعی نیز با ایجاد خسارت برای کسب‌وکارها و افزایش نااطمینانی، به پیچیدگی شرایط افزوده‌اند.

در این بین تحول مهم، رسیدن بازده اوراق قرضه ۱۰ساله فرانسه به حدود ۵ درصد، بالاترین سطح از سال ۲۰۰۲، است. ادامه این روند می‌تواند هزینه تأمین مالی دولت را افزایش دهد و دستیابی به اهداف بودجه‌ای را دشوارتر کند.

چالش اصلی دولت فرانسه، ایجاد تعادل میان

کاهش کسری بودجه، حفظ اعتماد سرمایه‌گذاران و پاسخ‌گویی به مطالبات اجتماعی است. اگر دولت نتواند برنامه‌ای معتبر برای کنترل بدهی و تثبیت مالی ارائه کند، فشار بازارها می‌تواند افزایش یابد؛ با این حال، ارزیابی شرایط فعلی باید از اعلام زودهنگام وقوع یک بحران بدهی تمام‌عیار متمایز بماند.

واکنش سرمایه‌گذاران و چشم‌انداز اقتصاد فرانسه

در ماه‌های پیش رو، واکنش سرمایه‌گذاران به سیاست‌های مالی دولت فرانسه می‌تواند نقش مهمی در تعیین مسیر بازار اوراق قرضه این کشور داشته باشد. اگر دولت بتواند بودجه سال ۲۰۲۷ را با برنامه‌ای روشن برای مهار کسری و کنترل رشد بدهی به تصویب برساند، احتمال کاهش بخشی از نگرانی‌ها و تثبیت بازده اوراق وجود خواهد داشت. در مقابل، تداوم اختلاف‌های سیاسی و ابهام در اجرای اصلاحات مالی می‌تواند سرمایه‌گذاران را به مطالبه بازده بالاتری برای خرید اوراق فرانسوی سوق دهد. افزایش بازده اوراق همچنین می‌تواند بر هزینه تأمین مالی شرکت‌ها و خانوارها اثر بگذارد؛ زیرا نرخ‌های بهره در بازارهای مالی تحت تأثیر هزینه استقراض دولت و ارزیابی ریسک اقتصادی قرار دارند. در چنین شرایطی، گران‌ترشدن اعتبار ممکن است سرمایه‌گذاری بنگاه‌ها را محدود کند و به کاهش تقاضا در بخش‌هایی از اقتصاد بینجامد. این پیامدها در صورت تداوم می‌توانند روند بهبود رشد اقتصادی را دشوارتر سازند.با این حال، مسیر آینده به عوامل متعددی از جمله سیاست‌های بانک مرکزی اروپا، وضعیت رشد اقتصادی منطقه یورو و توانایی دولت در مدیریت تنش‌های اجتماعی وابسته است. بنابراین، برای ارزیابی دقیق‌تر وضعیت فرانسه باید علاوه بر نوسانات روزانه بازار اوراق، تحولات بودجه‌ای، تصمیم‌های پارلمان و واکنش مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری را نیز دنبال کرد. مجموعه این عوامل مشخص خواهد کرد که فشارهای کنونی تا چه اندازه قابل مهار هستند و آیا دولت می‌تواند اعتماد بازارها را بدون تشدید نارضایتی اجتماعی حفظ کند.

فشار جنگ بر اقتصادهای خلیج فارس

با وجود این مزیت‌ها، عربستان از پیامدهای جنگ مصون نمانده است. حملات به تأسیسات انرژی و اختلال در مسیرهای کشتیرانی، فعالیت‌های اقتصادی این کشور را تحت فشار قرار داده‌اند. تشدید حملات حوثی‌های یمن و کشته شدن بیش از ۱۰ نفر در حملات اخیر نیز نگرانی‌ها درباره امنیت زیرساخت‌ها و حمل‌ونقل منطقه را افزایش داده است. با این حال، پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول نشان می‌دهد وضعیت عربستان در مقایسه با برخی همسایگانش بهتر ارزیابی می‌شود. این

خبر

کسری تجاری ژاپن

به ۱۷.۸ میلیارد دلار رسید

به گزارش آسوشیتدپرس، بر اساس آمار مقدماتی وزارت دارایی ژاپن که روز چهارشنبه ۲۹ مهر منتشر شد، صادرات این کشور در فاصله آوریل تا سپتامبر با رشد ۱۸.۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۶۳.۵ تریلیون ین رسید. در همین دوره، واردات با افزایش ۲۰.۴ درصدی به ۶۶.۳ تریلیون ین بالغ شد.

به این ترتیب، با وجود ثبت رکورد در ارزش صادرات و واردات، سرعت بیشتر رشد واردات موجب شد تراز تجاری ژاپن در محدوده منفی باقی بماند.

آسوشیتدپرس افزایش قیمت نفت و اختلال در مسیرهای انتقال انرژی در پی جنگ علیه ایران را از عوامل فشار بر تجارت خارجی ژاپن دانسته است. محدودیت دسترسی به مسیر تنگه هرمز، هزینه تأمین نفت را افزایش داده و ژاپن را به استفاده بیشتر از مسیرهای جایگزین سوق داده است.

افزون بر این، تضعیف ین در برابر دلار نیز هزینه خرید کالاهای وارداتی را افزایش داده است؛ عاملی که می‌تواند فشار ناشی از افزایش قیمت جهانی انرژی را تشدید کند.

آمارهای ماهانه نیز نشان می‌دهد تراز تجاری ژاپن در سپتامبر با کسری ۵۲۶.۶ میلیارد ینی مواجه بوده است. در این ماه، صادرات ۱۶.۷ درصد و واردات ۱۸.۹ درصد نسبت به سپتامبر سال گذشته رشد کرد. با این حال، کسری ماهانه در مقایسه با رقم ۱.۱ تریلیون ینی اوت کاهش یافت.

مجموع این داده‌ها نشان می‌دهد افزایش صادرات، به‌تنهایی برای بهبود تراز تجاری ژاپن کافی نبوده است؛ زیرا رشد هزینه واردات، به‌ویژه در بخش انرژی، همچنان بر تجارت خارجی این کشور فشار وارد می‌کند.

قیمت ال‌ان‌جی آسیا از ۳۰ دلار گذشت

قیمت نقدی گاز طبیعی مایع ال‌ان‌جی در بازار آسیا با افزایش نگرانی‌ها درباره امنیت عرضه و اختلال در مسیرهای انتقال انرژی، به بالاترین سطح خود از دسامبر ۲۰۲۲ رسید؛ تحولی که رقابت میان خریداران آسیایی و اروپایی برای تأمین محموله‌های موجود را تشدید می‌کند. بر اساس گزارشی که بلومبرگ منتشر کرده، قیمت نقدی ال‌ان‌جی آسیا به حدود ۳۰.۴ دولا به‌زای هر میلیون واحد حرارتی بریتانیا (MMBtu) رسید. این افزایش در شرایطی رخ داد که نگرانی‌ها درباره امنیت حمل‌ونقل دریایی و احتمال اختلال بیشتر در عرضه جهانی گاز بالا گرفته است.

گزارش بلومبرگ به حمله گزارش‌شده به یک کشتی حامل ال‌ان‌جی در نزدیکی یمن اشاره می‌کند؛ رخدادی که بر نگرانی‌های بازار درباره امنیت مسیرهای دریایی انتقال انرژی افزوده است. در چنین شرایطی، هرگونه اختلال در حمل‌ونقل یا کاهش عرضه می‌تواند دسترسی خریداران به محموله‌های ال‌ان‌جی را دشوارتر کند و قیمت‌ها را افزایش دهد.

از سوی دیگر، اختلال در صادرات گاز قطر و محدودیت‌های مرتبط با جنگ و تردد در تنگه هرمز، بازار جهانی ال‌ان‌جی را با فشار عرضه مواجه کرده است. قطر یکی از مهم‌ترین صادرکنندگان گاز طبیعی مایع در جهان به شمار می‌رود و هرگونه وقفه در صادرات این کشور می‌تواند بر توازن عرضه و تقاضا در بازارهای بین‌المللی اثر بگذارد.

هم‌زمان، نزدیک‌شدن فصل زمستان در نیمکره شمالی بر نگرانی‌ها درباره تأمین گاز افزوده است. کشورهای اروپایی در ماه‌های سرد سال برای تأمین گرمایش و نیاز صنایع به گاز بیشتری احتیاج دارند و در صورت کاهش عرضه یا افزایش تقاضا در آسیا، رقابت میان دو منطقه برای جذب محموله‌های موجود تشدید می‌شود. وضعیت ذخایر گاز اروپا نیز یکی از عوامل اثرگذار بر حساسیت بازار است. طبق ارقام مطرح‌شده در گزارش، سطح ذخایر گاز اروپا حدود ۷۵ درصد ظرفیت بوده که پایین‌تر از میانگین پنج‌ساله حدود ۸۹ درصدی برای این مقطع از سال است. پایین‌تر بودن ذخایر از میانگین معمول، حاشیه اطمینان اروپا را در برابر سرمای زمستان یا اختلال احتمالی در عرضه کاهش می‌دهد.

به این ترتیب، افزایش قیمت نقدی ال‌ان‌جی آسیا نشان می‌دهد که نگرانی‌های ژئوپلیتیکی، امنیت مسیرهای دریایی، وضعیت صادرات تولیدکنندگان بزرگ و سطح ذخایر اروپا به‌طور هم‌زمان بر بازار گاز اثر می‌گذارند. تداوم این شرایط می‌تواند هزینه تأمین گاز را برای خریداران افزایش دهد؛ هرچند مسیر آتی قیمت‌ها به میزان اختلال واقعی در عرضه، شدت تقاضای زمستانی و امکان جایگزینی محموله‌ها بستگی خواهد داشت.